

Komparace daňového systému České republiky a Spojených států amerických

Michael Bobot

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michael Bobot**
Osobní číslo: **M11009**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Komparace daňového systému České republiky
a Spojených států amerických**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě průzkumu literárních pramenů zpracujte teoretické poznatky týkající se daňového systému České republiky a Spojených států amerických.

II. Praktická část

- Provedte komparaci daňového systému České republiky a Spojených států amerických zaměřenou na zdanění příjmů fyzických osob.
- Zhodnoťte výsledky komparace a navrhněte možná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BURMAN, Leonard E. a Joel SLEMROD. Taxes in America: what everyone needs to know. 1st ed. New York: Oxford University Press, c2013, 280 s. ISBN 978-0-19-989026-2.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

LÁCHOVÁ, Lenka. Daňové systémy v globálním světě. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.

ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, Marta, Gabriela KUKALOVÁ a Lukáš MORAVEC. Daňová soustava. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014, 155 s. ISBN 978-80-213-2451-0.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2014. 12. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 16. února 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na komparaci daňového systému České republiky a Spojených států amerických. V teoretické části je vytvořena literární rešerše týkající se daní a daňového systému vybraných zemí. V praktické části je provedena komparace zaměřená na srovnání daně z příjmů fyzických osob. Závěrečná část obsahuje vyhodnocení výsledků a návrhy možných změn daňového systému České republiky.

Klíčová slova: daň, daňový systém, daň z příjmů fyzických osob, daňový mix, komparace

ABSTRACT

The Bachelor thesis is focused on the comparison of the tax system in the Czech Republic and the United States of America. The theoretical part is created of literature research on taxes and the tax system of selected countries. The practical part is a comparative analysis focused on a comparison of the personal income tax. The final part contains of the results and suggestions for possible changes in the Czech Republic tax system.

Keywords: tax, tax system, personal income tax, tax mix, comparison

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za odborné rady a vstřícný přístup, které mi pomohly při zpracování této práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY	12
1.1 DEFINICE DANĚ	12
1.2 FUNKCE DANÍ.....	12
1.3 TRÍDĚNÍ DANÍ.....	12
1.3.1 Klasifikace daní dle OECD.....	13
1.4 DAŇOVÉ PRVKY	13
1.4.1 Subjekt daně.....	13
1.4.2 Předmět daně.....	13
1.4.3 Osvobození od daně.....	14
1.4.4 Základ daně a zdaňovací období.....	14
1.4.5 Odpočty od základu daně.....	14
1.4.6 Sazba daně.....	15
1.4.7 Slevy na dani.....	15
1.5 DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ.....	16
1.6 DAŇOVÝ MIX.....	16
2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.1 PŘÍMÉ DANĚ	17
2.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	17
2.1.1.1 Subjekty daně.....	17
2.1.1.2 Předmět daně.....	18
2.1.1.3 Osvobození od daně.....	18
2.1.1.4 Základ daně a výpočet daňové povinnosti.....	18
2.1.1.5 Nestandardní odpočty	20
2.1.1.6 Standardní odpočty	20
2.1.1.7 Sazba daně	21
2.1.1.8 Zdaňovací období	21
2.1.2 Daň z příjmů právnických osob	21
2.1.3 Daň z nemovitých věcí.....	23
2.1.4 Daň z nabytí nemovitých věcí.....	23
2.1.5 Daň silniční	24
2.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	24
2.2.1 Daň z přidané hodnoty	24
2.2.2 Cla	25
2.2.3 Spotřební daně.....	25
2.2.4 Ekologické daně	25
3 DAŇOVÝ SYSTÉM SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH	26
3.1 PŘÍMÉ DANĚ	27
3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	27
3.1.1.1 Subjekty daně.....	27
3.1.1.2 Výpočet federální daně z příjmů.....	27
3.1.1.3 Hrubý příjem.....	28

3.1.1.4	Odpočty od hrubého příjmu	28
3.1.1.5	Odpočty od upraveného hrubého příjmu	28
3.1.1.6	Slevy na dani	29
3.1.1.7	Sazby daně	29
3.1.1.8	Termíny	30
3.1.2	Daň z kapitálových zisků	30
3.1.3	Daň z příjmů právnických osob	31
3.1.4	Daň dědická	32
3.1.5	Daň darovací	32
3.1.6	Daň z majetku	33
3.2	NEPŘÍMÉ DANĚ	33
3.2.1	Daň z prodeje	33
3.2.2	Daň z užití	34
3.2.3	Spotřební daň	34
3.2.4	Clá	34
II	PRAKTICKÁ ČÁST	35
4	KOMPARACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	36
4.1	MODELOVÉ PŘÍKLADY	36
5	ANALÝZA STATISTICKÝCH ÚDAJŮ	44
5.1	DAŇOVÁ KVÓTA	44
5.2	DAŇOVÝ MIX	45
5.2.1	Česká republika	45
5.2.2	Spojené státy americké	45
6	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ KOMPARACE	50
7	NÁVRH ZMĚN	52
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK	63

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je komparace daňového systému České republiky a Spojených států amerických. Jejím cílem je tedy porovnání obou zemí z daňového hlediska.

Daňový systém České republiky srovnávám se systémem jedné z nejvyspělejších zemí světa, Spojených států amerických. Základním rozdílem je zejména fakt, že systém Spojených států je vyvíjen desítky let, zatímco ten český existuje v podobě, v jaké jej známe, teprve od roku 1993 v důsledku hospodářsko-politických změn. Proto je neustále a ve větší míře, než ten americký, podrobován různým úpravám. Další rozdílnou vlastností je cesta vyššího zdanění, než je tomu v Americe, právě proto bude zajímavé sledovat dopady tohoto rozhodnutí. Nalezneme zde však i shodné vlastnosti, jakými jsou druhy uvalovaných daní, vymezení pojmů a další. Díky tomu budu moci přímo porovnávat oba systémy.

Cílem této bakalářské práce je popsat základní pojmy týkající se daní a také fungování vybraných daňových systémů a jejich rozdíly. Z tohoto hlediska dělím práci na teoretickou a praktickou.

V teoretické části se zaměřím na vysvětlení základních pojmů a vymezení daňového systému ČR a USA za pomoci české i zahraniční literatury. Dále také charakterizuji nejpoužívanější druhy daní obou zemí. Tyto poznatky přenesu do praktické části, ve které provedu komparaci obou systémů jak z hlediska modelových příkladů daně z příjmů fyzických osob, tak i z pohledu statistických údajů, především daňového zatížení a mixu.

V závěru takto dosažené výsledky zhodnotím a budu hledat pozitiva a negativa každého ze systémů, které použiju pro návrhy na zlepšení, ve vztahu k daňovému systému České republiky.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je komparace daňového systému České republiky a Spojených států amerických. Snahou je popsat systémy obou zemí. Vzhledem k obsáhlosti tématu se detailněji zaměřuji pouze na daň z příjmů fyzických osob. Výstupem mé práce budou teoretické poznatky a praktické příklady modelových poplatníků, stejně jako grafická srovnání, které zhodnotím a na jejich základě navrhnou možná opatření pro daňový systém České republiky.

Základní metodou použitou při zpracování bakalářské práce je indukce, kdy na základě teoretických poznatků a modelových příkladů náhodně zvolených poplatníků vyvodím závěr o celé populaci, respektive celém daňovém systému. Další metodou je komparace jak teoretických, tak praktických poznatků, které jsou doplněny experimentálními pokusy, které zachycují změny daňové povinnosti u různých druhů poplatníků.

Práci sestavuji ve znění zákonů platných pro rok 2014, stejně jako jednotlivých sazeb, či kurzů, které jsou aktuální k 31. 12. 2014.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

1.1 Definice daně

„Daň je povinná, zákonem stanovená platba do veřejného rozpočtu. Charakteristickou vlastností daní je skutečnost, že splnění daňové povinnosti nezakládá nárok na žádné konkrétní plnění ze strany státu“ (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 19).

„Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají“ (Vančurová a Láchová, 2014, s. 49).

1.2 Funkce daní

Fiskální funkce je nejdůležitější a historicky nejstarší. Rozumí se jí získávání finančních prostředků k naplnění veřejného rozpočtu.

Alokační funkce se uplatňuje v případě tržního selhání, které může být způsobeno přítomností veřejných statků, externalit či nedokonalou konkurencí. Jde o získání prostředků k financování trhem podceněných oblastí, např. školství.

Redistribuční funkce vychází z předpokladu nerovného rozdělení důchodů na základě tržních mechanismů. Úkolem veřejných financí je tak přesun části důchodů od bohatších k chudším.

Stabilizační funkce přispívá ke zmírnění cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability (Kubátová, 2010, s. 19).

Stimulační funkce působí na rozhodování poplatníků, kterým stát poskytuje daňové úspory - daňové prázdniny za podmínky vytvoření pracovních míst, nebo je naopak vystavuje vyššímu zdanění - vysoké zdanění alkoholu a cigaret (Vančurová a Láchová, 2014, s. 12-13).

1.3 Třídění daní

Daně můžeme třídit podle různých hledisek, tím nejzákladnějším je dělení na přímé a nepřímé a to podle vazby na důchod poplatníka.

Přímé daně platí konkrétní fyzická nebo právnická osoba – poplatník, na úkor svého důchodu a nepřenáší je na jiný subjekt.

U nepřímých daní vystupují dva odlišné subjekty – plátce, který daň odvádí příslušnému finančnímu úřadu, ale nesnižuje si tím svůj vlastní důchod a poplatník, který ji v podobě vyšší ceny statku nebo služby, jakožto konečný spotřebitel, fakticky platí. Dochází tedy k přenosu daňového břemene z plátce na poplatníka (Kubátová, 2010, s. 20-21).

1.3.1 Klasifikace daní dle OECD

Tato klasifikace slouží ke statistickým účelům, aby bylo možno porovnat údaje o příjmech veřejných rozpočtů různých zemí. Klasifikace OECD je zajímavá především tím, že řadí mezi daně i příspěvky na sociální pojištění. OECD rozeznává tyto daně a jejich kódy:

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů,
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 Daně majetkové,
- 5000 Daně ze zboží a služeb,
- 6000 Ostatní daně (Kubátová, 2010, s. 23-25).

1.4 Daňové prvky

1.4.1 Subjekt daně

Daňovým subjektem je fyzická nebo právnická osoba, která je podle zákona povinna daň odvádět nebo platit. Poplatník je osoba, jejíž příjem nebo majetek je podroben dani. Plátce je osoba, která je povinna daň vypočítat, vybrat a odvést do veřejného rozpočtu (Vančurová a Láchová, 2014, s. 14-15).

1.4.2 Předmět daně

Předmětem daně je obecně veličina, ze které se daň vybírá. Může jím být hlava, majetek, příjem a spotřeba.

Daň z hlavy je historicky nejstarší, v současnosti však téměř nepoužívaná. Její nevýhodou je neúnosné zatížení některých poplatníků, například dětí, které nemají vlastní prostředky na úhradu daně. Příkladem daně z hlavy je v České republice vybíraný poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem.

Předmětem daně majetkové je movitý a nemovitý majetek. V současnosti plní spíše doplňkovou funkci napříč daňovými systémy různých států.

Předmětem daně z příjmů jsou příjmy fyzických a právnických osob. Vzhledem k jejich neoblíbenosti jsou však v poslední době na ústupu.

Daně ze spotřeby jsou skryty v ceně zboží a služeb a jsou tak poplatníky lépe snášeny. V současnosti dochází ke zvyšování podílu těchto daní. Dělíme je na univerzální a selektivní (Vančurová a Láchová, 2014, s. 16-18).

1.4.3 Osvobození od daně

Osvobození od daně vymezuje část předmětu, ze které se daň nevybírání. Rozeznáváme úplné a částečné osvobození.

Nejčastěji se setkáme s úplným osvobozením, které je použito, jsou-li současně splněny všechny podmínky. Jako příklad uveďme osvobození příležitostných příjmů fyzických osob, které za určitý časový úsek nepřekročí 30.000 Kč. Pokud je souhrn těchto příjmů nižší, nebo roven limitu, je osvobozen od daně. V případě překročení limitu byť jen o 1 Kč, tedy 30.001 Kč, jde do základny pro výpočet daně celá částka.

V režimu částečného osvobození, které se týká například starobního důchodu, by v případě celkově vyplacené sumy 360.000 Kč bylo osvobozeno prvních 306.000 Kč a zbylých 54.000 Kč sloužilo jako základ pro výpočet daně (Vančurová a Láchová, 2014, s. 19).

1.4.4 Základ daně a zdaňovací období

Základ daně je předmět daně vyjádřený v měřitelných jednotkách. A to buď ve fyzikálních jednotkách (ks, m², hl) nebo korunách (Vančurová a Láchová, 2014, s. 20).

Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který je vyměřována daňová povinnost a je vystavováno daňové přiznání. V závislosti na typu daně jím může být kalendářní měsíc, čtvrtletí nebo rok (Vančurová a Láchová, 2014, s. 21).

1.4.5 Odpočty od základu daně

Odpočty snižují základ daně a naplňují tak stimulační funkci. Dělíme je na standardní a nestandardní.

Standardní odpočet snižuje základ daně o předem stanovenou fixní částku. Pro jeho uplatnění je nutno splnit stanovené podmínky. Nejčastěji se používá u daně z příjmů fyzických osob a zohledňuje sociální postavení poplatníka.

Nestandardní odpočet představuje položky, které může poplatník odečíst od základu daně. Jedná se například o dary, nebo úroky z úvěrů. Jejich výše je limitována buď pevnou částkou, nebo procentní sazbou (Vančurová a Láchová, 2014, s. 22-23).

1.4.6 Sazba daně

Sazba daně je algoritmus, kterým se z upraveného základu daně stanoví výsledná daňová povinnost. Obvykle se používá více typů sazeb, které se dělí podle dvou nezávislých kritérií (Vančurová a Láchová, 2014, s. 23).

1. Sazba daně podle předmětu daně nebo daňového subjektu:
  - a. Jednotná – je stejná pro všechny druhy předmětu daně nezávisle na jeho kvalitě a daňovém subjektu. Patří sem daň z příjmů fyzických osob či z nabytí nemovitých věcí.
  - b. Diferencovaná – tato sazba se liší podle druhu předmětu daně, například základní a snížená sazba DPH, nebo podle daňového subjektu, což platí například u daně z příjmů právnických osob penzijních a investičních společností.
2. Sazba daně podle typu základu daně:
  - a. Pevná – je určena fixní částkou na fyzikální jednotku základu daně. Řadíme sem např. daň z nemovitých věcí, spotřební a ekologickou.
  - b. Relativní – používáme v případech, kdy je základ daně vyjádřen v peněžních jednotkách.
    - i. Lineární – daň roste proporcionálně s růstem základu daně. Obvykle je stanovena procentem ze základu daně.
    - ii. Progresivní – daň roste relativně rychleji než základ daně. Nejčastěji se používají tzv. pásmové sazby, kdy je základ daně rozdělen do několika pásem, pro které se stanoví odlišné sazby. Čím vyšší pásmo, tím vyšší sazba (Vančurová a Láchová, 2014, s. 24-26).

1.4.7 Slevy na dani

Slevy snižují základní částku již vypočtené daně. Mohou být absolutní nebo relativní. Absolutní sleva je stanovena fixní částkou, zatímco relativní je zpravidla vyjádřena v procentech (Vančurová a Láchová, 2014, s. 30-31).

1.5 Daňové zatížení

Daňové zatížení poplatníků vyjadřuje daňová kvóta. Ta představuje mezinárodní srovnávací ukazatel pro podíl vybraných daní na hrubém domácím produktu. Existuje dvojí vyjádření daňové kvóty podle toho, co všechno zahrnujeme do celkové sumy.

Zjednodušená daňová kvóta obsahuje všechny daně kromě odvodů.

Složená daňová kvóta obsahuje všechny daně včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 19).

1.6 Daňový mix

Daňový mix zobrazuje význam jednotlivých druhů daní v daňovém systému. Vypočítá se jako podíl výnosu jednoho typu daně na celkovém výnosu (Vančurová a Láchová, 2014, s. 55).

2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Současná podoba daňového systému České republiky vešla v platnost 1. 1. 1993 a stala se tak významným prvkem pro zisk příjmů do státního rozpočtu v nově se formující, tržně orientované, ekonomice. V průběhu let došlo k několika novelám a to zejména při vstupu do Evropské unie v roce 2004, nebo v souvislosti s reformou veřejných financí o tři roky později (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 14-15).

Český daňový systém se dělí na daně přímé a nepřímé, viz obrázek 1. Mimo toto základní členění stojí odvody pojistného, které nelze jednoznačně přiřadit ani jedné skupině a tak se jimi ani já nebudu dále zabývat (Vančurová a Láchová, 2014, s. 55-56 a 62).

❖ Přímé daně

- Z příjmů
  - Fyzických osob
  - Právnických osob
- Majetkové
  - Z nemovitých věcí
  - Z nabytí nemovitých věcí
  - Silniční

❖ Nepřímé

- Univerzální
  - Daň z přidané hodnoty
- Selektivní
  - Spotřební
  - Ekologické

(Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 16)

2.1 Přímé daně

2.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

2.1.1.1 *Subjekty daně*

Daňovými subjekty jsou fyzické osoby, jejichž osobní důchod je předmětem zdanění. Nej důležitější postavou je poplatník, který nese daňové břemeno a z jehož důchodu se daň stanoví. Setkáme se také s rolí plátce daně, který daň srazí z příjmu poplatníka a odvede ji

příslušnému finančnímu úřadu. V případě zanedbání povinnosti odvést daň bude tato na plátcí vymáhána. Typickým příkladem je vztah zaměstnanec – zaměstnavatel (Vančurová, 2013, s. 62).

Poplatníky můžeme dále rozdělit na daňové rezidenty a nerezidenty. Rezident je fyzická osoba s trvalým bydlištěm na území ČR, nebo osoba, která se na území ČR obvykle zdržuje, nejméně však 183 dní. V tomto případě podléhají dani jak příjmy z ČR, tak i ze zahraničí. Ostatní osoby jsou nerezidenty a dani podléhají jen jejich příjmy z území ČR (Vančurová a Láchová, 2014, 156-157).

2.1.1.2 Předmět daně

Předmětem daně jsou peněžní a nepeněžní příjmy, které dělíme do 5 ti skupin uvedených v samostatných paragrafech ZDP, které slouží ke stanovení dílčích základů daně. Jedná se o tyto skupiny:

- § 6 Příjmy ze závislé činnosti,
- § 7 Příjmy ze samostatné činnosti,
- § 8 Příjmy z kapitálového majetku,
- § 9 Příjmy z nájmu,
- § 10 Ostatní příjmy.

Předmětem daně nejsou příjmy z nabytí akcií a podílových listů, majetku v rámci restituce, odškodnění na základě rozhodnutí mezinárodních soudů a další dle § 3 ZDP (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 26-29).

2.1.1.3 Osvobození od daně

Od daně jsou osvobozeny příjmy vyjmenované v § 4 a § 10 ZDP. Patří sem například příjmy z prodeje cenných papírů držených déle než 3 roky, příjmy z příležitostných činností do úhrnu 30.000 Kč za zdaňovací období a nově také bezúplatné příjmy z dědictví - pro všechny osoby, a darů - pro příbuzné a osoby žijící s dárce ve společné domácnosti (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 26 a 30-31).

2.1.1.4 Základ daně a výpočet daňové povinnosti

Základ daně je součtem dílčích základů jednotlivých skupin příjmů.

1. Vypočítáme dílčí základy daně

$$DZD_{\S 6} = \text{Hrubá mzda} + \text{Zákonné pojistné hrazené zaměstnavatelem},$$

$DZD_{\S 7}$ = Příjmy dle § 7 – Výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů (skutečné nebo paušální),

$DZD_{\S 8}$ = Příjmy dle § 8,

$DZD_{\S 9}$ = Příjmy dle § 9 – Výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmu (skutečné nebo paušální),

$DZD_{\S 10}$ = $\sum$ (Jednotlivý příjem dle § 10 – Uplatnitelný výdaj); za podmínky, že příjem $\geq$ výdaj.

2. Sečteme dílčí základy § 7 – 10.

$$DZD_{\S 7-10} = DZD_{\S 7} + DZD_{\S 8} + DZD_{\S 9} + DZD_{\S 10}$$

V případě, že je součet záporný, jedná se o daňovou ztrátu, kterou uplatníme v následujícím zdaňovacím období.

3. Určíme základ daně.

$$ZD = DZD_{\S 6} + DZD_{\S 7-10} \text{ (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 33 a 37).}$$

Samotný výpočet daně zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 1 Schéma výpočtu daňové povinnosti fyzických osob (Vančurová a Láčková, 2014, s. 209 a 225)

Základ daně
- nestandardní odpočty
= Upravený základ daně (zaokrouhlený na 100 dolů)
* sazba
= Daň před slevami
+ solidární zvýšení daně
- standardní odpočty (bez daňového zvýhodnění na dítě)
= Daň po slevách ≥ 0 (pokud vyjde záporná, vychází se z částky 0 Kč)
- daňové zvýhodnění na dítě
= Výsledná daňová povinnost nebo daňový bonus

2.1.1.5 *Nestandardní odpočty*

Nestandardní odpočty se uplatňují v prokázané výši a to za předpokladu, že byly také zaplacený. Jejich uplatnění může být limitováno. Rozeznáváme tyto nestandardní odpočty:

- Bezúplatná peněžní plnění na veřejně prospěšné účely, minimálně však ve výši 1.000 Kč nebo 2% ze ZD, uplatnit můžeme hodnotu těchto darů do výše 15% ze ZD.
- Bezúplatná nepeněžní plnění na veřejně prospěšné účely, jimiž jsou odběr krve, který se oceňuje na 2.000 Kč a odběr orgánu od žijícího dárce na 20.000 Kč.
- Úroky z úvěrů na bytové potřeby v maximální výši 300.000 Kč pro jednu společně hospodařící domácnost. Úvěrem se rozumí úvěr poskytnutý ze stavebního spoření a hypoteční úvěr. Bytová potřeba musí sloužit k trvalému bydlení a rozumí se jí například výstavba nebo koupě bytového nebo rodinného domu či jednotky, jeho nástavba, přístavba, modernizace a další.
- Dobrovolné spoření na penzi. Nejvýše lze odečíst 12.000 Kč. U doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění se státním příspěvkem lze odečíst pouze zaplacené příspěvky převyšující 12.000 Kč.
- Životní pojištění, za podmínky, že je jeho výplata sjednána až po dovršení 60 let věku a zároveň nedojde k výplatě dříve než 60 měsíců od uzavření životního pojištění. Maximální výše odpočtu činí 12.000 Kč.
- Daňová ztráta snižuje souhrn DZD_{§7-10} a může být uplatněna v průběhu následujících 5 ti zdaňovacích období (Vančurová a Láchová, 2014, s. 210-215).

2.1.1.6 *Standardní odpočty*

Standardní odpočty, obecně nazývané jako slevy na dani, plní redistribuční funkci a zohledňují tak sociální postavení poplatníka. Jejich uplatnění se váže na splnění zákonem stanovených podmínek a snižují základ daně o předem stanovenou fixní částku. Rozlišujeme slevy na poplatníka, vyživovanou osobu a zaměstnance se zdravotním postižením.

Slevy na poplatníka se dělí na:

- základní slevu, kterou poplatník uplatňuje v celé roční výši 24.840 Kč,
- slevu na invaliditu, která se liší dle stupně invalidity v roční výši pro invaliditu 1. a 2. stupně 2.520 Kč, 3. stupně 5.040 Kč a držitele průkazu ZTP/P 16.140 Kč,

- slevu pro studenta, který se soustavně připravuje na budoucí povolání do věku 26 let v roční výši 4.020 Kč.

Slevy na vyživované osoby platí za předpokladu, že žijí s poplatníkem ve společné domácnosti a dále se dělí na:

- slevu na manželku (manžela) v roční výši 24.840 Kč, pokud příjmy druhého z manželů nedosahují roční výše 68.000 Kč,
- slevu, resp. daňové zvýhodnění na dítě v roční výši 13.404 Kč, které může uplatnit pouze jeden z poplatníků. Dítětem se rozumí osoba nezletilá, nebo soustavně se připravující na budoucí povolání do věku 26 let (Vančurová a Láchová, 2014, s. 219-223).

2.1.1.7 Sazba daně

Sazba daně je lineární a činí 15% a může být zvýšena o 7% z rozdílu mezi součtem příjmů a 48násobkem průměrné mzdy, který činí 1.245.216 Kč (Široký, 2013, s. 222).

2.1.1.8 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Termín pro podání daňového přiznání a zároveň i zaplacení daně je 1. dubna následujícího roku (Vančurová a Láchová, 2014, s. 242).

2.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Poplatníkem daně z příjmů právnických osob je právnická osoba, organizační složka státu, podílový fond, veřejně prospěšný poplatník a další, dle § 17 – 17a ZDP. Poplatníci jsou daňovými rezidenty ČR nebo jejími nerezidenty. Daňový rezident je každá právnická osoba, která má sídlo nebo místo vedení na území ČR. V tomto případě podléhají dani jak příjmy plynoucí z území ČR, tak příjmy ze zahraničí. Daňový nerezident nemá sídlo, ani místo vedení v ČR a dani podléhají pouze příjmy ze zdrojů na území ČR (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 46-47).

Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činnosti a z nakládání s majetkem. Předmětem daně nejsou například příjmy získané nabytím akcií, při převodu ze státu na jiné osoby a další dle § 18 odst. 2 ZDP. Od daně je osvobozena řada příjmů a bezúplatných příjmů taxativně určených v § 19 ZDP. Patří sem například členské příspěvky zájmových sdružení právnických osob, příjmy státních fondů, příjmy z veřejných sbírek a další (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 47-50).

Nově se od roku 2014 setkáváme s pojmem veřejně prospěšný poplatník, kterým je nezisková organizace, která není založena za účelem zisku. Dani z příjmů právnických osob pak podléhá doplňková činnost této organizace. Předmětem daně jsou vždy příjmy z reklam, členských příspěvků, úroků a z nájemného. Předmětem daně jsou všechny příjmy s výjimkou příjmů z investičních dotací u veřejných vysokých škol, obecně prospěšných společností a dalších. Předmětem daně nejsou příjmy z hlavní činnosti, pokud je tato činnost ztrátová, příjmy z dotací, církevní restituce a další (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 48-49).

Základ daně je odvozen od výsledku hospodaření před zdaněním, který se dále upravuje (Vančurová a Láchová, 2014, s. 94).

Tabulka 2 Schéma stanovení základu daně a výpočtu daňové povinnosti právnických osob (Vančurová a Láchová, 2014, s. 94 a 137)

Výsledek hospodaření před zdaněním
- osvobozené příjmy (úroky z přeplatku na dani, bezúplatné plnění nabyté dědictvím)
- příjmy nezahrnované do ZD (příjmy zdaněné srážkovou daní a příjmy tvořící samostatný ZD)
- rezervy a opravné položky daňově neuznatelné
+ účetní náklady daňově neuznatelné (§ 25 ZDP)
+/- vyloučení zaúčtovaných položek, které se v ZD uznávají jen v případě zaplacení (smluvní pokuty, penále, pojistné na sociální pojištění zaměstnanců)
= Základ daně
- odpočty (daňová ztráta minulých let, výdaje na výzkum a vývoj, podpora odborného vzdělávání)
= Mezisoučet
- bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely (max. 10% z mezisoučtu)
= Základ daně po snížení o odpočty (zaokrouhlený na 1.000 dolů)
* sazba
= Daň

- slevy na dani (zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 35 ZDP)

= Výsledná daňová povinnost

Základní sazba daně je lineární a činí 19%. Investiční, penzijní a podílové fondy používají sazbu 5%. Pro samostatný základ daně, např. podíly na zisku či vypořádací podíly u veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti, se používá srážková daň ve výši 15% (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 53).

Zdaňovacím obdobím může být kalendářní rok, hospodářský rok, jiné období, trvající méně než 12 měsíců, například při zahájení nebo ukončení činnosti nebo účetní období, které je delší než 12 měsíců (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 51).

Daňové přiznání podávají právnické osoby do tří měsíců po skončení zdaňovacího období, s výjimkou právnických osob podléhajících auditu, které podávají daňové přiznání až do šesti měsíců po skončení zdaňovacího období. Daň je splatná nejpozději poslední den lhůty podání daňového přiznání (Vančurová a Láchová, 2014, s. 145-146).

2.1.3 Daň z nemovitých věcí

Touto daní jsou zatíženy pozemky, stavby a jednotky nacházející se na území České republiky. Poplatníkem je především vlastník pozemku či stavby nebo její jednotky. Sazba daně z pozemků se odvíjí od typu pozemku a je dána procentem nebo fixní sazbou na m². Sazba daně ze staveb a jednotek závisí na druhu stavby a způsobu jejího využití a je dána fixní sazbou na m² zastavěné plochy. Zdaňovacím obdobím pro oba typy daní je kalendářní rok a přiznání k dani se podává nejpozději k 31. 1. zdaňovacího období. Výsledná daňová povinnost je součtem obou daní (Šulcová-Seidlová, Kukalová a Moravec, 2014, s. 68-75).

2.1.4 Daň z nabytí nemovitých věcí

Tato daň se vztahuje na nabytí vlastnického nebo spoluvlastnického práva k nemovitosti na území České republiky za úplatu. Poplatníkem může být nabyvatel nebo převodce a to podle způsobu nabytí nemovité věci. V případě koupě či směny je poplatníkem převodce, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. Nabyvatel je poplatníkem v případech určených zákonem a to zejména při výkonu rozhodnutí, exekuci apod. Základ daně je stanoven z nabývací hodnoty, např. sjednané ceny nebo oceněním znaleckým posudkem, snížené o uznatelné výdaje. Sazba daně činí 4% ze ZD. Poplatník daně podává přiznání do konce 3.

kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl proveden vklad vlastnického nebo spoluvlastnického práva do katastru nemovitostí (Vančurová a Láchová, 2014, s. 373-377).

2.1.5 Daň silniční

Silniční daň je poplatkem za využívání silniční a dálniční sítě v České republice. Vztahuje se na silniční motorová vozidla, která jsou registrovaná a provozovaná v ČR a slouží k podnikání. Poplatníkem daně je provozovatel zapsaný v technickém průkazu, případně i zaměstnavatel, který vyplácí cestovní náhrady zaměstnanci za použití vozidla. Výše daně se odvíjí od zdvihového objemu motoru v cm³ u osobních automobilů, u nákladních podle počtu náprav a celkové hmotnosti. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a poplatník je povinen podat přiznání do 31. 1. roku následujícího.

Pomocí silniční daně je též vyvíjen tlak na modernizaci vozového parku tím, že se zvyšuje sazba daně o 25% pro vozidla registrovaná do 31. 12. 1989, zatímco nově registrovaných vozidel se týká sleva od 25% do 48% (Šulcová-Seidlová, Kukulová a Moravec, 2014, s. 85-89).

2.2 Nepřímé daně

2.2.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je v souladu s předpisy Evropské unie. Předmětem daně je dodání zboží a poskytnutí služby, převod nemovitostí, pořízení zboží z jiného státu EU a dovoz zboží z třetí země. Toto musí být poskytnuto za úplatu s místem plnění v České republice.

Základní sazba je 21%, snížená sazba, která se vztahuje na základní potraviny, zdravotní a sociální péči a další, činí 15% (Široký, 2013, s. 224).

Od daně jsou osvobozeny například poštovní a finanční služby (Vančurová a Láchová, 2014, s. 309).

Plátcem se stává osoba povinná k dani sídlící v tuzemsku, jejíž roční obrat přesáhl 1 milion Kč. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Pokud plátcův obrat za předchozí kalendářní rok nepřesáhl 10 mil. Kč, může jeho zdaňovacím obdobím být kalendářní čtvrtletí. Plátce podává daňové do 25 dnů po skončení zdaňovacího období (Česko, 2004).

2.2.2 Cla

V současné době jsou cla regulována Evropskou unií a vztahují se pouze na zboží, které je dováženo ze zemí mimo EU. Zbožím jsou movité hmotné věci a elektrická energie. Clo je vypočítáno z tzv. celní hodnoty, určené při dovozu zboží, kterou je částka skutečně placená nebo fakturovaná včetně nákladů na zprostředkování, ceny nádob a obalů, licence, dopravy na hranice EU a dalších. Sazba daně je určena v % ze ZD a je odlišná pro zboží dle jeho druhu a původu. Cla jsou splatná do 10 dnů ode dne ústního sdělení jejich výše celním úřadem (Vančurová a Láchová, 2014, s. 269-270).

2.2.3 Spotřební daně

Spotřební daní jsou zatíženy vybrané výrobky, které se vyznačují nízkou elasticitou poptávky a jsou tak stabilním zdrojem pro státní rozpočet. Druhotným faktorem zavedení je též jakýsi regulační faktor, vzhledem k tomu, že se jedná o produkty zdraví nebo přírodě škodlivé. Předmětem daně jsou výrobky pocházející z EU, nebo na její území dovezené. Patří sem daně z minerálních olejů, alkoholu a tabákových výrobků. Největší část výnosu ze spotřebních daní tvoří daň z minerálních olejů (57%) a daň z tabákových výrobků (35%). Plátcem se stává provozovatel daňového skladu, oprávněný příjemce nebo výrobce vybraných výrobků. Základem daně je množství vybraného výrobku a u cigaret i cena pro konečného spotřebitele. Sazby jsou fixní a pro každou skupinu výrobků odlišné. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Daňové přiznání se podává do 25. dne po skončení zdaňovacího období. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 273-282)

2.2.4 Ekologické daně

Zavedeny nově od r. 2008 v souladu se směrnicemi Evropské unie. Jejich účelem je též snaha o snížení spotřeby energie, které vyústí v nižší produkci CO₂. Patří sem daň ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny. Plátcem daně je dodavatel nebo provozovatel distribuční sítě. Základ daně tvoří množství komodity vyjádřené ve fyzikální jednotce (MWh, GJ). Sazby daně jsou pevně určené. Zdaňovacím obdobím pro ekologické daně je kalendářní měsíc. Společný je též termín podání daňového přiznání a splatnosti, kterým je 25. den po skončení zdaňovacího období. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 283-285)

3 DAŇOVÝ SYSTÉM SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH

Počátek amerického daňového systému se datuje do roku 1788, kdy byla přijata Ústava Spojených států amerických. V tomto období bylo hojně využíváno nepřímých daní vybraných federální vládou. Jednalo se zejména o cla, která pokryla téměř celý státní rozpočet. Vývoj daňového systému byl dále ovlivněn občanskou válkou a oběma světovými válkami, stejně jako Velkou hospodářskou krizí ve 30. letech 20. století. Daň z příjmů byla nastálo zavedena v roce 1913 ratifikací 16. dodatku Ústavy. Významnou změnou posledních let bylo výrazné snížení daní za vlády G. W. Bushe mladšího v roce 2001 (Brownlee, 2004, s. 2 a 13).

Daňový systém USA se dělí na daně přímé a nepřímé. Vzhledem k tomu, že se jedná o federativní stát skládající se z 50 ti států a hlavního města, jakožto i dalších území, jsou tomuto přizpůsobeny i daně. Ty jsou vybírány na úrovni federální, státní a lokální. Daňovou správu vykonává Internal Revenue Service (Nerudová, 2009).

❖ Přímé daně

- Z příjmů
  - Fyzických osob (Personal Income Tax)
  - Kapitálových zisků (Capital Gains Tax)
  - Právnických osob (Corporate Income Tax)
- Majetkové
  - Dědická (Estate Tax)
  - Darovací (Gift Tax)
  - Z majetku (Property Tax)

❖ Nepřímé daně

- Ze spotřeby
  - Z prodeje (Sales Tax)
  - Z užití (Use Tax)
  - Spotřební (Excise Tax)

(Gruber, c2013, 525)

3.1 Přímé daně

3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je ukládána na úrovni federální, státní a lokální. Vzhledem k tomu, že neexistuje jednotná správa daní, se mohou pravidla pro stanovení daně významně lišit. Na federální úrovni jsou daně z příjmů spravovány úřadem Internal Revenue Service. Jednotlivé státy mají své vlastní úřady, které vykonávají dohled, jejich názvy se však liší (Fox, c2014).

3.1.1.1 Subjekty daně

Daňovými subjekty jsou fyzické osoby rezidenti, nebo nerezidenti USA. Rezidenti podávají federální, případně i státní a lokální daňová přiznání za své celosvětové příjmy. Dani z příjmů u nerezidentů podléhají pouze příjmy plynoucí z území Spojených států, které jsou daněny srážkovou daní a tak nejsou povinni podávat daňové přiznání.

Poplatníci se pro účely daně dělí do následujících skupin:

- Manželé, podávající daňové přiznání buď společně, nebo každý samostatně.
- Hlava domácnosti, poplatník, který je svobodný a pečuje o osoby na něm závislé, např. děti.
- Svobodní (Fox, c2014).

3.1.1.2 Výpočet federální daně z příjmů

Tabulka 3 Výpočet federální daně z příjmů fyzických osob (Fox, c2014)

Hrubý příjem
- odpočty
= Upravený hrubý příjem
- standardní nebo položkové odpočty
- osobní odpočty
= Základ daně
* sazba
= Daň před slevami

- slevy

= **Daň po slevách**

- zaplacené zálohy

= **Výsledná daňová povinnost nebo daňový bonus**

3.1.1.3 Hrubý příjem

Předmětem daně jsou všechny příjmy z jakéhokoliv zdroje. Tyto tvoří tzv. hrubý příjem, který obsahuje příjmy ze zaměstnání, podnikání (firmy s jediným vlastníkem, partnerství a S korporace), úroků, nájemného, dividend, výnosů ze životního pojištění, důchodů, prodeje kapitálových aktiv a další (Fox, c2014).

3.1.1.4 Odpočty od hrubého příjmu

Mezi odpočty od hrubého příjmu řadíme náklady související s podnikáním a na dosažení a udržení příjmů, příspěvky na soukromé penzijní připojištění SEP-IRA, zaplacené alimenty, polovinu zaplacené daně ze samostatné výdělečné činnosti, zaplacené alimenty, příspěvky na zdravotní pojištění, výdaje pedagogických pracovníků do výše 250 USD na osobu a další (Fox, c2014).

3.1.1.5 Odpočty od upraveného hrubého příjmu

Osobní odpočet tvoří fixní částka 3.950 USD na osobu odečítaný od upraveného hrubého příjmu. Tento odpočet uplatňuje poplatník na sebe, případně osoby, které jsou na něm závislé: manželka bez příjmů, děti a staří lidé žijící ve společné domácnosti. Poplatník má manželku, která nevydělává a vyživované dítě – $3 * 3950$ (Sherlock a Marples, 2014).

Daňový poplatník má dále možnost uplatňovat buď položkové odpočty v celkové výši svých odčitatelných nákladů, nebo standardní odpočty, které jsou fixně dané a liší se dle statusu poplatníka (viz. subjekty daně). Uplatnění standardních odpočtů je pro řadu poplatníků jednodušší a často využívanější i proto, že nemusí vést evidenci jednotlivých výdajů. Další výhodou je, že je poplatník může uplatnit, i když nevykazuje žádné odčitatelné náklady. Základ daně po uplatnění těchto odpočtů nesmí být záporný (Burman a Slemrod, c2013, s. 30 a 255).

Položkovými odpočty jsou výdaje na lékařskou a zubní péči do 7,5% upraveného hrubého příjmu, hypoteční úroky, dary charitě a další (Fox, c2014).

Tabulka 4 Výše standardních odpočtů pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014)

Status poplatníka	Výše odpočtu v USD
Ženatý, podávající společné přiznání k dani	12.400
Svobodný, příp. ženatý, podávající přiznání k dani samostatně	6.200
Hlava domácnosti	9.100

3.1.1.6 Slevy na dani

Slevy vyjadřují fixní částky, o které si lze dále snížit vypočtenou daň. Jedná se o slevy na dítě ve výši 1.000 USD, osoby závislé na poplatníkovi (děti a staří lidé), pro starého (65 let a více), nebo invalidního poplatníka. Netypická je například sleva pro zaměstnavatele příjemců sociálních dávek, bývalých zločinců a dalších členů skupin s vysokou mírou nezaměstnanosti (Gruber, c2013, s. 530).

3.1.1.7 Sazby daně

Tabulka 5 Sazby federální daně pro manžele, podávající daňové přiznání společně pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014)

Zdanitelný zisk (USD)	Sazba daně
Do 18.150	10%
18.150 – 73.800	1.815 + 15% z částky nad 18.150
73.800 – 148.850	10.162,50 + 25% z částky nad 73.800
148.850 – 226.850	28.925 + 28% z částky nad 148.850
226.850 – 405.100	50.765 + 33% z částky nad 226.850
405.100 – 457.600	109.587,50 + 35% z částky nad 405.100
Nad 457.600	127.962,50 + 39,6% z částky nad 457.600

Tabulka 6 Sazby federální daně pro svobodné, příp. ženaté, podávající daňové příznání samostatně pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014)

Zdanitelný zisk (USD)	Sazba daně
Do 9.075	10%
9.075 – 36.900	907,50 + 15% z částky nad 9.075
36.900 – 89.350	5.081,25 + 25% z částky nad 36.900
89.350 – 186.350	18.193,75 + 28% z částky nad 89.350
186.350 – 405.100	45.353,75 + 33% z částky nad 186.350
405.100 – 406.750	117.541,25 + 35% z částky nad 405.100
Nad 406.750	118.118,75 + 39,6% z částky nad 406.750

Tabulka 7 Sazby federální daně pro hlavy domácnosti pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014)

Zdanitelný zisk (USD)	Sazba daně
Do 12.950	10%
12.950 – 49.400	1.295 + 15% z částky nad 12.950
49.400 – 127.550	6.762,50 + 25% z částky nad 49.400
127.550 – 206.600	26.300 + 28% z částky nad 127.550
206.600 – 405.100	48.434 + 33% z částky nad 206.600
405.100 – 432.200	113.939 + 35% z částky nad 405.100
Nad 432.200	123.424 + 39,6% z částky nad 43.200

3.1.1.8 Termíny

Daň je splatná do 15. dubna následujícího roku (Gruber, c2013, s. 530).

3.1.2 Daň z kapitálových zisků

Tato daň je vybírána ze zisků z prodeje kapitálových aktiv, kterými jsou akcie, dluhopisy, umělecké sbírky, nemovitosti, automobily a další. Ziskem se rozumí rozdíl mezi prodejní a

pořizovací cenou aktiva očištěnou o poplatky makléřům a další náklady. Sazba daně se odvíjí od délky držení aktiva a běžných příjmů držitele sledovaných v přiznání k dani z příjmů. Krátkodobé kapitálové zisky jsou drženy méně než 1 rok a jejich sazba je odstupňována shodně s daní z příjmů, tedy 10% - 39,6%. Dlouhodobé kapitálové zisky jsou drženy déle než 1 rok a jejich sazby činí 0% - 20% (Internal Revenue Service, 2015).

Navíc musíme připočíst sazby jednotlivých států, které jsou v rozmezí 0% na Floridě - 13,3% v Kalifornii (Pomerleau, 2014).

3.1.3 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je uvalována na federální, státní a lokální úrovni. Poplatníkem jsou tzv. C korporace, zpravidla emitující veřejně obchodovatelné akcie, kterými jsou akciové společnosti, pojišťovny, banky a další společnosti. Spojené státy neaplikují koncept residence a jako tuzemskou považují každou korporaci, která podléhá legislativě jednoho ze států USA (Láchová, 2007, s. 197).

Obecně dochází ke dvojímu zdanění, tedy jak zisku korporace daní z příjmů právnických osob, tak následné výplaty dividend akcionářům daní z příjmů fyzických osob (Burman a Slemrod, c2013, s. 57).

Velkou část podnikatelského prostředí však tvoří firmy, které nejsou korporacemi a jejich majitelé či spolumajitelé zdaňují příjmy z podnikání pouze jako své osobní příjmy daní z příjmů fyzických osob. Jedná se o firmy s jediným vlastníkem (sole proprietorships), partnerství (partnerships) a S korporace, které mají méně než 100 akcionářů (Burman a Slemrod, c2013, s. 58-60).

Předmětem daně je zisk korporace, respektive čistý příjem. Ten vypočítáme jako celkové příjmy minus náklady spojené s dosažením zisku. Odčitatelnými náklady jsou náhrady zaměstnancům, odpisy, spotřeba materiálu a služeb, náklady vynaložené na reklamu a platby úroků. Dále musíme brát v úvahu speciální odpočty a zvýhodnění (Keightley a Sherlock, 2014).

Tabulka 8 Sazby federální daně ze zisku firem pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014)

Zdanitelný zisk (USD)	Sazba daně
Do 49.999	15%

50.000 – 74.999	7.500 + 25% z částky nad 50.000
75.000 – 99.999	13.750 + 34% z částky nad 75.000
100.000 – 334.999	22.250 + 39% z částky nad 100.000
335.000 – 9.999.999	113.900 + 34% z částky nad 335.000
10.000.000 – 14.999.999	3.400.000 + 35% z částky nad 10.000.000
15.000.000 – 18.333.332	5.150.000 + 38% z částky nad 15.000.000
Nad 18.333.333	35%

Sazby na státní a lokální úrovni se velmi liší. Některé státy dále umožňují odpočet federální daně z příjmů právnických osob. Mezi ně patří i Iowa, která se vyznačuje nejvyšší sazbou ze všech států, její výše dosahuje 12%. Naopak Severní Dakota uvaluje nejnižší nenulovou sazbu a to ve výši 4,53%. Některé státy, například Jižní Dakota, Nevada a Wyoming, daň z příjmů právnických osob nevybírají (Drenkard a Borean, 2014).

3.1.4 Daň dědická

Daň dědická je sledována na federální a státní úrovni. Předmětem daně je převod majetku zesnulé osoby v dědickém řízení. Osvobozen je převod na manžela/manželku a dary charitě. Poplatníkem je dědic (Burman a Slemrod, c2013, s. 116 a 119).

Na federální úrovni je zdaněn pouze majetek v hodnotě vyšší než 5,34 mil. USD. Horní sazba činí 40%. Naopak státy, které uvalují dědickou daň odděleně, mají hranice nastaveny podstatně níže. Například v New Yorku je osvobozen majetek do výše 1 mil. USD a tak, podle výpočtů právníka ze společnosti Golenbock Eisenman, člověk s majetkem v hodnotě 5,34 mil. USD, který zde zemře, nedluží na federální dědické dani nic, zatímco New Yorku 431 600 USD (Ebeling, 2013).

3.1.5 Daň darovací

Federální daň darovací má zabránit jednotlivcům vyhnout se dani dědické převodem majetku na dědice ještě před svou smrtí. Osvobozen je dar mezi jednotlivci do hodnoty 14 000 USD, manželský pár může dát dvojnásobek. Poplatníkem je dárce (Sherlock a Marples, 2014).

3.1.6 Daň z majetku

Daň z majetku je pravidelným ročním příjmem pro jednotlivé státy a jejich samosprávy. Předmětem daně jsou nemovitosti a v některých státech také osobní majetek, např. automobily a lodě. Největší zdroj příjmů však tvoří daně z nemovitostí, pro které platí následující. Základem daně je tržní hodnota nemovitosti. Státní sazba daně je v rozmezí od 0,4% v Alabamě do 3,01% v New Yorku. Nejvyšší lokální sazba činí 7,53% v Newyorské metropolitní oblasti (ITEP, 2011a; Von Pohlmann, 2015).

3.2 Nepřímé daně

3.2.1 Daň z prodeje

Daň z prodeje je ukládána na státní a lokální úrovni, díky čemuž se může její výklad v různých oblastech lišit. Plátcem je obchodník, který daň přijímá od zákazníků a dále ji odvádí příslušnému státnímu úřadu, který odvede podíl lokální správě (United States Sales Tax Site, 2012).

Sazby daně jsou velice rozmanité a jednotlivé státy často používají více sazeb. Některé například zvýhodňují potraviny, jiné zase aplikují vyšší sazby na zboží a služby spotřebovávané turisty, jako je například pronájem automobilů. Většina států také používá lokální sazby daní. Výsledná daňová povinnost je součtem státní a lokální daně.

Předmětem daně jsou služby a zboží finální spotřeby. Osvobozeny od daně jsou ve většině států potraviny či zdravotnické potřeby. V mnoha státech zejména kvůli tlaku lobby také osobní služby jako stříhání vlasů či opravy vozidel. Úplně osvobozen je prodej zboží přes internet mezi jednotlivými státy, neboť není v pravomoci státu zdaňovat mimo své hranice. Tomuto problému má zabránit daň z užití, ačkoliv je její výběr těžko vynutitelný.

Daň z prodeje je ve většině států konstruována tak, aby vyloučila prodej zboží (v tomto případě materiálu) určeného k dalšímu zpracování či opětovnému prodeji. V některých případech je toto obtížně rozlišitelné a tak dochází k vícenásobnému zdanění, které vede ke zdražení pro konečného spotřebitele (ITEP, 2011b).

Nenulové státní sazby se pohybují v rozmezí od 2,9% v Coloradu do 7,5% v Kalifornii. Lokální sazby mají rozpětí od 0% do 7,5%. Zajímavostí je úplné osvobození od daně ve státech Delaware, Montana, New Hampshire a Oregon, které jsou považovány za ráj pro nakupující, neboť zde neplatí ani daň z užití (Drenkard, 2014).

3.2.2 Daň z užití

Daň z užití je sledována na státní a lokální úrovni a doplňuje daň z prodeje. Využívá se zejména ke zdanění konečné spotřeby na místech, kde není daň z prodeje zavedena a také nákupů přes internet, kdy zboží přechází hranice jednotlivých států. V případě nákupu přes internet daňová zátěž dopadá na spotřebitele, který si zpravidla daň sám vypočítá a odvede státní správě v místě svého bydliště. Sami autoři Burman a Slemrod jsou k tomuto velmi skeptičtí a dále uvádí, že například v Kalifornii, kde se vzhledem k vysoké dani z prodeje hojně využívá nakupování přes internet z jiných států, dosahuje každoroční výše nesplacené daně z užití 1,1 miliardy USD (Burman a Slemrod, c2013, s. 94-95).

3.2.3 Spotřební daň

Spotřební daně jsou součástí daní ze spotřeby, stejně jako daně z prodeje. Jsou však zaměřeny pouze na konkrétní položky. Jsou sledovány na všech úrovních, tedy federální, státní i lokální, díky čemuž se sazby různí (Economy Watch, 2010).

Předmětem daně na federální úrovni je pivo, víno, alkohol, pohonné hmoty, pneumatiky, letenky, telefonní služby a cigarety. Příjmy z některých z nich poté jdou na podporu sektoru, ze kterého byly vybrány. Například příjem z daní z letenek je použit na budování letištní infrastruktury či řízení letového provozu (Burman a Slemrod, c2013, s. 96).

Plátcem daně může být v závislosti na konkrétním produktu buď výrobce, nebo maloobchodní prodejce. Samotná daň je skryta v ceně produktu a její břemeno je přeneseno na konečného spotřebitele.

Největší přínos pro státní pokladnu má daň odváděná z pohonných hmot, zejména z benzínu (Sherlock a Marples, 2014)

3.2.4 Cla

Cla jsou ukládána na zboží v případě přepravy přes hranice. Jejich účelem je chránit ekonomiku, obyvatele a životní prostředí každé země pomocí kontroly toku zboží do a ze země, zejména zakázaného zboží. Sazba se liší dle druhu zboží a místa produkce. Celní sazba je dána procentem z celkové pořizovací ceny zboží nebo kombinací ceny a množství. Průměrná sazba činí 3%, na některé produkty z vybraných zemí, například diamanty z Ukrajiny, je uvalena 100% sazba. Z velké části je osvobozen, nebo alespoň zvýhodněn, dovoz zboží z Izraele, Karibiku, Kanady, Mexika, zemí Andského společenství a Subsaharské Afriky (U.S. Customs and Border Protection, c2015).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KOMPARACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

V této části se zaměřím na zdanění příjmů fyzických osob, jakožto důležitého a poplatníky nejvíce pocíťovaného zdroje příjmů státního rozpočtu. Bude zajímavé sledovat rozdíly mezi jednotlivými zeměmi, kdy je na jedné straně podstatně jednodušší systém zdanění osob v České republice a na druhé straně komplikovaný, progresivně založený, systém Spojených států amerických.

Prvním a zásadním rozdílem je, jak jsem již výše uvedl, rozdíl sazeb daně. V České republice je využíváno jednotné zdanění fyzických osob, které je však doplněno o navýšení v podobě solidární daně pro poplatníky s vysokými příjmy, kdežto ve Spojených státech jsou sazby progresivní. Dalším rozdílem v dani z příjmů ve Spojených státech, je také velká variabilita různých slev a odpočtů, případně zohlednění poplatníkovra rodinného stavu, kdy jsou výrazně zvýhodněni poplatníci s rodinou na úkor svobodných, bezdětných. Tato variabilita však přináší velkou nevýhodu, kterou spatřuji ve složitosti daňového systému Spojených států, kdy poplatníci často využívají služeb poradců, nebo alespoň tzv. „Lower your taxes“ knih, které jim pomáhají při každoročním sestavování daňových přiznání.

Tyto rozdíly a výši daňové povinnosti detailněji zachytím v následujících modelových příkladech. Pro tyto účely jsem si vybral dva druhy poplatníků: svobodný bezdětný a ženatý s dětmi (manželka je výdělečně činná), kteří dosahují těchto příjmů: 252.000 Kč, 480.000 a 1.800.000 Kč. Daň z příjmů v USA počítám pouze na úrovni federální, neboť státní a lokální sazby se liší, případně nejsou vybírány vůbec a nelze tak jednoznačně vybrat reprezentanta z 51 států USA, který zastoupí celou populaci.

Při přepočtu se řídím měnovým kurzem ČNB platným k 31. 12. 2014, který je ve výši 22,834 Kč za 1 USD.

4.1 Modelové příklady

A: Poplatník svobodný, bezdětný s hrubým ročním příjmem 252.000 Kč, v přepočtu 11.036,17 USD.

Výpočet daně ČR:

Superhrubá mzda = $1,34 * 252.000 = 337.680$ Kč.

Tabulka 9 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „A“ (Vlastní zpracování)

ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Přepočtená částka (Kč)
Roční hrubý příjem	252.000	Roční hrubý příjem	11.036,17	252.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	337.600	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15%) před slevami	50.640	Osobní odpočet	3.950	90.194
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	886,17	20.234,81
Výsledná daňová povinnost	25.800	Daň (10%) před slevami = Výsledná daňová povinnost	88,61	2.023,32
Daň v % z hrubého příjmu	10,24%	Daň v % z hrubého příjmu	0,8%	

B: Poplatník svobodný, bezdětný s hrubým ročním příjmem 480.000 Kč, v přepočtu 21.021,28 USD.

Výpočet daně ČR:

Superhrubá mzda = $1,34 * 480.000 = 643.200$ Kč.

Výpočet daně USA:

Zdanitelný zisk $10.871,28 \rightarrow 907,50 + 15\%$ z částky nad 9.075 $\rightarrow 907,50 + 0,15 * (10.871,28 - 9.075) = 1.176,94$ USD.

Tabulka 10 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „B“ (Vlastní zpracování)

ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Částka (Kč)
Roční hrubý příjem	480.000	Roční hrubý příjem	21.021,28	480.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	643.200	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15%) před slevami	96.480	Osobní odpočet	3.950	90.194
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	10.871,28	248.234,81
Výsledná daňová povinnost	71.640	Daň (15%) před slevami = Výsledná daňová povinnost	1.176,94	26.874,25
Daň v % z hrubého příjmu	14,93%	Daň v % z hrubého příjmu	5,6%	

C: Poplatník svobodný, bezdětný s hrubým ročním příjmem 1.800.000, v přepočtu 78.829,82 USD.

Výpočet daně ČR:

ZP nemá max. vyměřovací základ, proto $1.800.000 * 0,09 = 162.000$ Kč.

SP max. vyměřovací základ 1.245.216, proto $1.245.216 * 0,25 = 311.304$ Kč.

Superhrubá mzda tedy činí $1.800.000 + 162.000 + 311.304 = 2.273.304$ Kč.

Hranice pro solidární zvýšení daně 1.245.216, vypočtena z hrubé mzdy, tzv. $(1.800.000 - 1.245.216) * 0,07 = 38.835$ Kč.

Daň 15% ze zaokrouhlené superhrubé mzdy $2.273.300 * 0,15 = 340.995 + 38.835$ (solidární zvýšení) = 379.830 Kč.

Výpočet daně USA:

Zdanitelný zisk 68.679,82 -> 5.081,25 + 25% z částky nad 36.900 -> 5.081,25 + 0,25 * (68.679,82 - 36.900) = 13.026,21 USD.

Tabulka 11 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „C“ (Vlastní zpracování)

ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Částka (Kč)
Roční hrubý příjem	1.800.000	Roční hrubý příjem	78.829,82	1.800.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	2.273.300	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15+7% solidární zvýšení) před slevami	379.830	Osobní odpočet	3.950	90.194
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	68.679,82	1.568.235
Výsledná daňová povinnost	354.990	Daň (25%) před slevami = Výsledná daňová povinnost	13.026,21	297.440,48
Daň v % z hrubého příjmu	19,72%	Daň v % z hrubého příjmu	16,52%	

D: Poplatník ženatý, který má 3 malé děti, podávající daňové přiznání samostatně, s hrubým ročním příjmem 252.000 Kč, v přepočtu 11.036,17 USD.

Výpočet ČR:

Superhrubá mzda = 1,34 * 252.000 = 337.680 Kč.

Sleva na děti 3 * 13.404 = 40.212 Kč.

Výpočet USA:

Osobní odpočet uplatňuje na sebe a 3 malé děti. Manželka je výdělečně činná, proto nemůže tento odpočet uplatnit i na ni $\rightarrow 4 * 3.950 = 15.800$ USD.

Tabulka 12 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „D“ (Vlastní zpracování)

ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Částka (Kč)
Roční hrubý příjem	252.000	Roční hrubý příjem	11.036,17	252.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	337.600	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15%) před slevami	50.640	Osobní odpočet	15.800	360.777
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	0	0
Daň po slevách	25.800	Daň (0%) před slevami	0	0
Slevy (na děti)	40.212	Slevy (na děti)	3000	68.502
Daňový bonus	14.412	Daňový bonus	3000	68.502
Daň v % z hrubého příjmu	0%	Daň v % z hrubého příjmu	0%	

E: Poplatník ženatý, který má 3 malé děti, podávající daňové přiznání samostatně, s hrubým ročním příjmem 480.000 Kč, v přepočtu 21.021,28 USD.

Výpočet ČR:

Superhrubá mzda = $1,34 * 480.000 = 643.200$ Kč.

Sleva na děti $3 * 13.404 = 40.212$ Kč.

Výpočet USA:

Osobní odpočet uplatňuje na sebe a 3 malé děti. Manželka je výdělečně činná, proto nemůže tento odpočet uplatnit i na ni $\rightarrow 4 * 3.950 = 15.800$ USD.

Sleva na 3 děti = $3 * 1.000 = 3.000$ USD.

Tabulka 13 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „E“ (Vlastní zpracování)

ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Částka (kč)
Roční hrubý příjem	480.000	Roční hrubý příjem	21.021,28	480.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	643.200	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15%) před slevami	96.480	Osobní odpočet	15.800	360.777
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	0	0
Daň po slevách	71.640	Daň (0%) před slevami	0	0
Slevy (na děti)	40.212	Slevy (na děti)	3000	68.502
Výsledná daňová povinnost	31.428	Daňový bonus	3000	68.502
Daň v % z hrubého příjmu	6,55%	Daň v % z hrubého příjmu	0%	

F: Poplatník ženatý, který má 3 malé děti, podávající daňové přiznání samostatně, s hrubým ročním příjmem 1.800.000, v přepočtu 78.829,82 USD.

Výpočet ČR:

ZP nemá max. vyměřovací základ, proto $1.800.000 * 0,09 = 162.000$ Kč.

SP max. vyměřovací základ 1.245.216, proto $1.245.216 * 0,25 = 311.304$ Kč.

Superhrubá mzda tedy činí $1.800.000 + 162.000 + 311.304 = 2.273.304$ Kč.

Hranice pro solidární zvýšení daně 1.245.216, vypočtena z hrubé mzdy, tzv. $(1.800.000 - 1.245.216) * 0,07 = 38.835$ Kč.

Daň 15% ze zaokrouhlené superhrubé mzdy $2.273.300 * 0,15 = 340.995 + 38.835$ (solidární zvýšení) = 379.830 Kč.

Sleva na děti $3 * 13.404 = 40.212$ Kč.

Výpočet USA:

Osobní odpočet uplatňuje na sebe a 3 malé děti. Manželka je výdělečně činná, proto nemůže tento odpočet uplatnit i na ni $\rightarrow 4 * 3.950 = 15.800$ USD.

Zdanitelný zisk $56.829,82 \rightarrow 5.081,25 + 25\%$ z částky nad 36.900 $\rightarrow 5.081,25 + 0,25 * (56.829,82 - 36.900) = 10.063,71$ USD.

Slevu na děti nelze uplatnit, neboť poplatník svými příjmy překročil hranici 46.997 USD možnou pro uplatnění slevy.

Tabulka 14 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „F“ (Vlastní zpracování)

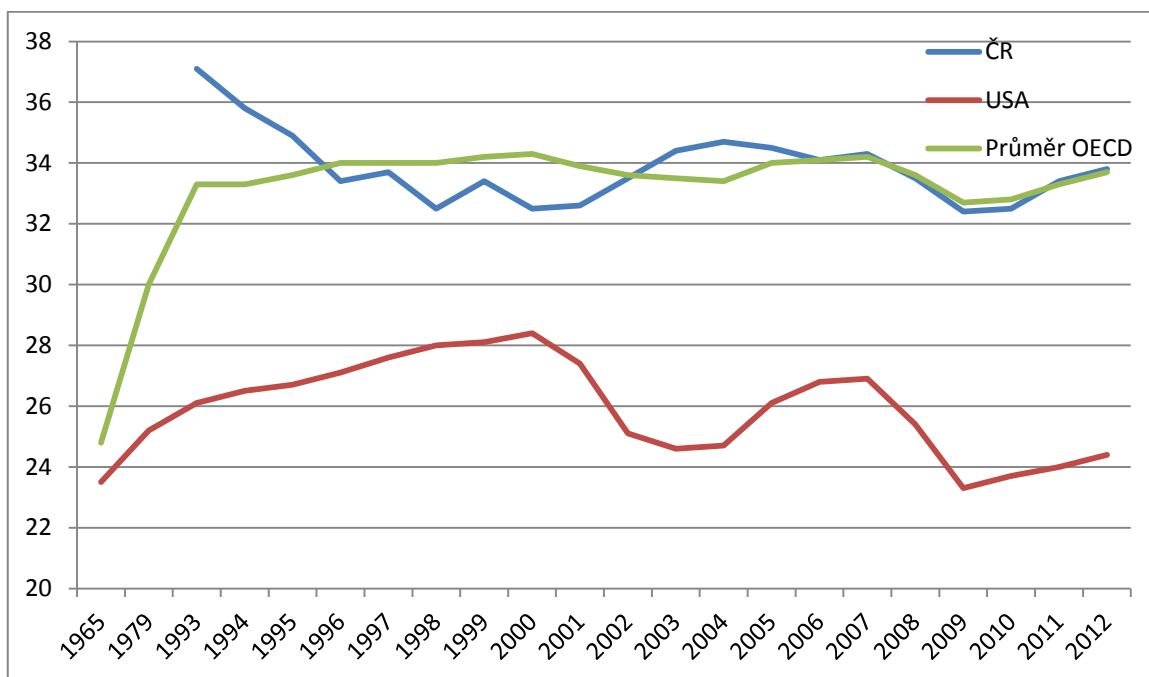
ČR		USA		
Položka	Částka (Kč)	Položka	Částka (USD)	Částka (Kč)
Roční hrubý příjem	1.800.000	Roční hrubý příjem	78.829,82	1.800.000
Superhrubá mzda zaokrouhlená na 100 dolů = ZD	2.273.300	Standardní odpočet	6.200	141.571
Daň (15+7% solidární zvýšení) před slevami	379.830	Osobní odpočet	15.800	360.777
Slevy (na poplatníka)	24.840	Základ daně	56.829,82	1.297.652,11
Daň po slevách	354.990	Daň (25%) před slevami	10.063,71	229.794,75
Slevy (na děti)	40.212	Slevy (na děti)	0	0

Výsledná daňová povinnost	314.778	Výsledná daňová povinnost	10.063,71	229.794,75
Daň v % z hrubého příjmu	17,49%	Daň v % z hrubého příjmu	12,77%	

5 ANALÝZA STATISTICKÝCH ÚDAJŮ

V této části srovnávám obě země z hlediska daňového zatížení a daňového mixu jednotlivých systémů. Pro porovnání jsem zvolil metodiku třídění daní dle OECD, popsanou v první kapitole, a statistické údaje za rok 2012, poskytované rovněž OECD. Daňové zatížení analyzuji pomocí složené daňové kvóty. Daňový mix podrobuji analýze v součtu všech úrovní u obou zemí, mix Spojených států dále člením i mezi jednotlivé úrovně.

5.1 Daňová kvóta

Obrázek 1 Vývoj daňové kvóty ČR, USA a průměru zemí OECD v % (OECD, 2014)

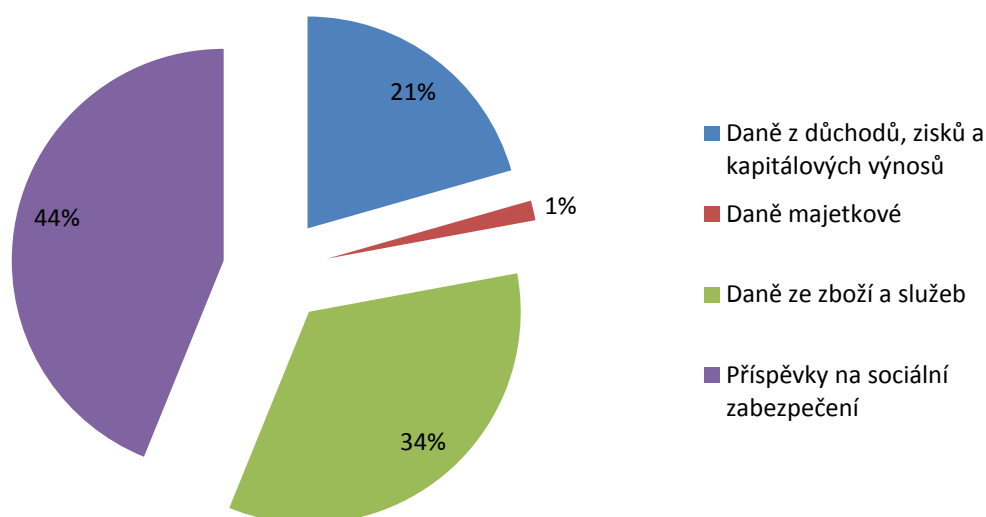
Na tomto obrázku můžeme vidět vývoj daňové kvóty České republiky od roku 1993 a Spojených států amerických od roku 1965. Pro srovnání také uvádím průměr zemí OECD, jehož členy jsou i obě sledované země.

Daňová kvóta České republiky dosáhla svého maxima 37,1% ihned v roce 1993, tedy v době, kdy vešla v platnost současná podoba daňového systému. Od té doby postupně klesala a více se vyrovnávala průměru zemí OECD. Nejnižší hodnota 32,4% byla zaznamenána v roce 2009, v období ekonomické krize. Od té doby daňová zátěž znovu roste a v roce 2012 se zastavila na hodnotě 33,8%.

Daňová kvóta Spojených států byla sledována OECD již od roku 1965 a tak můžeme vidět její postupný nárůst s maximem 28,4% v roce 2000. V roce 2001 došlo ke snížení daňové zátěže vládou G. W. Bushe mladšího. Minimální hodnoty 23,3% dosáhla daňová zátěž v roce 2009. Aktuální výše za rok 2012 činí 24,2%. Celkově je daňová zátěž ve Spojených státech výrazně nižší, než je průměr zemí OECD.

5.2 Daňový mix

5.2.1 Česká republika

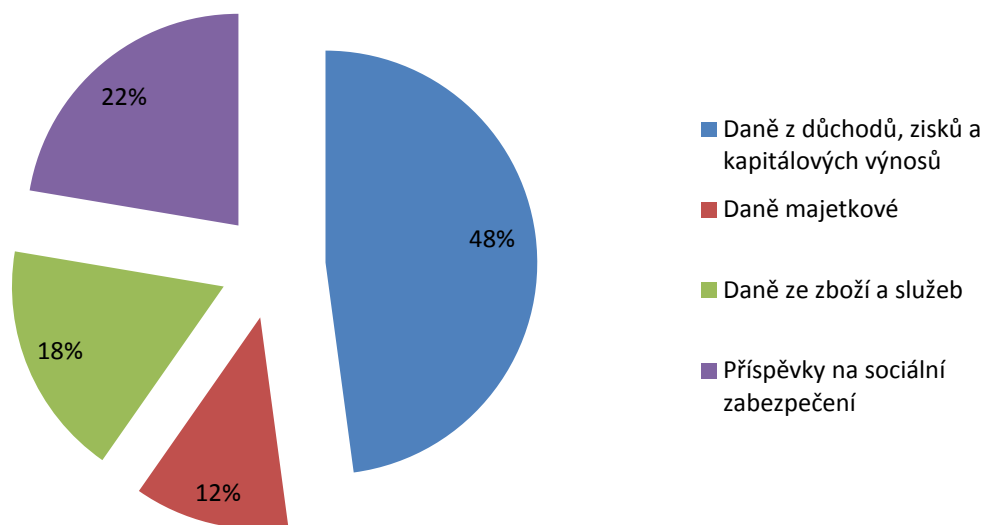
Obrázek 2 Struktura daňových příjmů státního rozpočtu ČR v roce 2012 (OECD, 2014)

Celková struktura daňových příjmů ukazuje, že rozpočet České republiky je z velké části plněn příspěvků na sociální zabezpečení. Podstatnou část tvoří také daně ze zboží a služeb, zejména DPH (62%) a spotřební daně (33%). Třetím důležitým zdrojem jsou daně z příjmů jak fyzických (52%), tak právnických (48%) osob. Příjem z majetkových daní je zanedbatelný.

5.2.2 Spojené státy americké

Sociální pojistné je uváděno zvlášť jako příjem fondů sociálního zabezpečení, proto jej započítávám jen do příjmů celkových, nikoliv však jednotlivých úrovní.

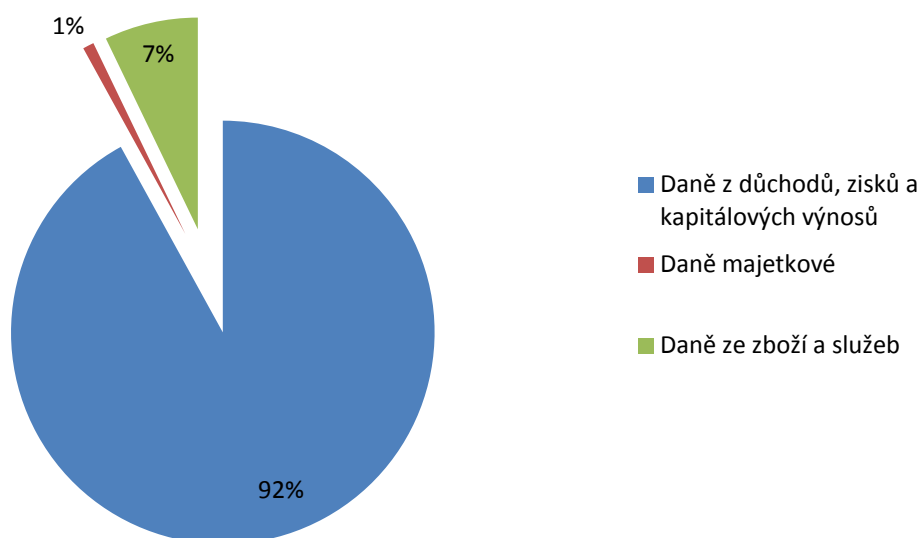
Pro lepší názornost člením daňový mix Spojených států do následujících kategorií:

Obrázek 3 Struktura daňových příjmů všech rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014)

Celková struktura daňových příjmů ukazuje, že rozpočet Spojených států je z velké části plněn daněmi z důchodů, zisků a kapitálových výnosů a to daní z příjmů fyzických (79%) a právnických (21%) osob. Dále následují příspěvky na sociální zabezpečení. Třetím důležitým zdrojem jsou daně ze zboží a služeb, především daně z prodeje (45%), daně spotřební (22%) a daně z užití (16%). Nejméně příjmů plyne do rozpočtu z majetkových daní, jejichž největší část tvoří daň z nemovitostí (96%).

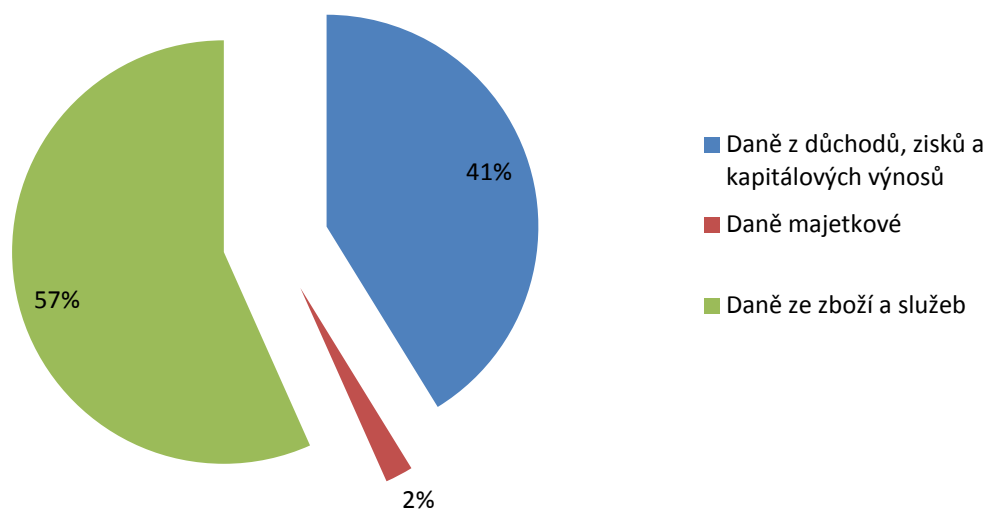
Dále uvádím i význam jednotlivých druhů daní, které plynou přímo do rozpočtu dané vládní úrovně, pro federální, státní a lokální zvlášť. Jejich podíl rozpočítávám k celkovému příjmu USA očištěného od příspěvků na sociální zabezpečení tak, aby součet příjmů jednotlivých rozpočtů vyšel 100%.

Obrázek 4 Struktura daňových příjmů federálního rozpočtu USA v roce 2012 (OECD, 2014)

Nejvýznamnějším příjmem federálního rozpočtu jsou daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů, zejména daň z příjmů fyzických (77%), ale také právnických (23%) osob. Příjmy plynou také z daní ze zboží a služeb, respektive spotřební daně. Výnos z majetkových daní tvoří pouze daň dědická a darovací a jejich výše je zanedbatelná.

Daně plynoucí do federálního rozpočtu se podílejí 54% na celkových příjmech USA.

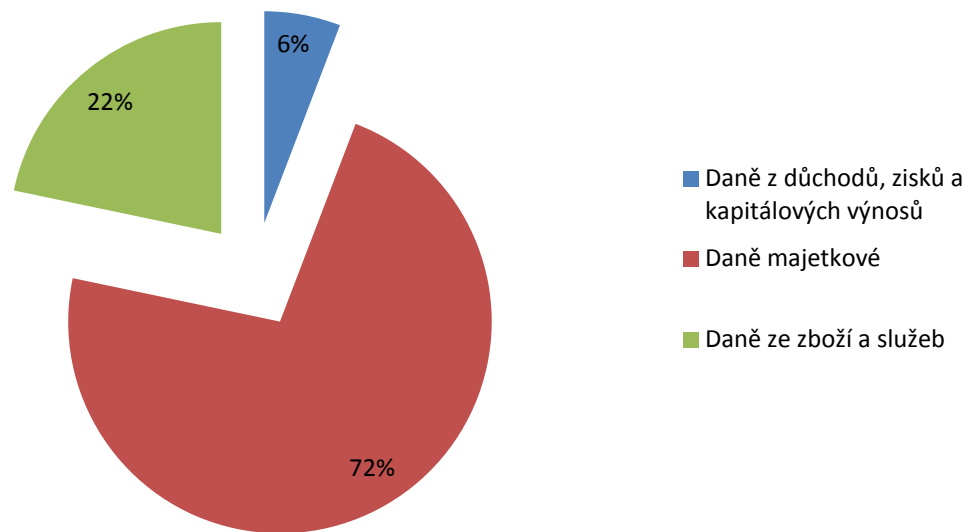

Obrázek 5 Struktura daňových příjmů státních rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014)

Příjmy státních rozpočtů jsou tvořeny převážně daněmi ze zboží a služeb, zejména daní z prodeje (54%), spotřební daní (29%) a daní z užití (17%). Druhou část tvoří daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů tvořené zejména daní z příjmů fyzických (87%) a právnických (13%) osob. Minimální příjem produkují daně majetkové, které jsou tvořeny daní z nemovitostí (74%) a daní dědickou a darovací (26%).

Daně plynoucí do státních rozpočtů se podílejí 26% na celkových příjmech USA.

Obrázek 6 Struktura daňových příjmů lokálních rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014)

Lokální rozpočty plní z velké části majetkové daně, respektive daň z nemovitostí. Dále také daně ze zboží a služeb a to jak daň z prodeje (52%), tak i daň z užití (27%) a daň spotřební (21%). Minimální podíl tvoří daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů, které produkují zejména fyzické osoby (77%).

Daně plynoucí do lokálních rozpočtů se podílejí 20% na celkových příjmech USA.

6 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ KOMPARACE

Jak naznačují výpočty modelových příkladů, konstrukce daně z příjmů fyzických osob je u obou zemí odlišná. Prvním rozdílem je samotný postup výpočtu, kdy v ČR nejprve vypočteme superhrubou mzdu, která uměle navyšuje základ daně (resp. sazbu daně na 20,1%), ze které pomocí sazby vypočteme daň. Na druhou stranu v ČR většinu běžně uplatňovaných odpočtů (slev) odečítáme od již vypočtené daně, což je pro poplatníka výhodnější než systém USA, kdy tyto odpočty (slevy) snižují základ daně. Základní odpočty (slevy), kterými jsou odpočet na poplatníka, manželku a děti poskytují shodně obě země. Stejně tak platí i řada dalších odpočtů, které si však poplatník musí „zasloužit“ a nelze je tedy v modelovém příkladu přiřadit všem, např. odpočty darů, příspěvků na penzijní připojištění a další.

V prvním bloku A - C je zkoumání podroben svobodný, bezdětný poplatník. Daňová povinnost tohoto poplatníka v ČR plynule narůstala. Již poplatníkovi „A“ s nejnižším příjmem bral stát na daních 10% z jeho hrubých příjmů. Na sedminásobný nárůst hrubého příjmu poplatníka „C“ s vysokými příjmy reagoval daňový systém nepružně, i přes uplatnění solidární daně, a odebral mu dvakrát víc, tedy 20% hrubého příjmu. Daňová povinnost poplatníka v USA narůstala spíše skokově. Poplatníkovi „A“ s nejnižšími příjmy stát odsál pouze 1% hrubých příjmů. V případě zvýšení hrubého příjmu 7x, narostla daňová povinnost více než 20x. Zde je evidentní vliv progresivity daně z příjmů FO v USA. Lidé s nízkými příjmy jsou zatěžováni minimálně, zatímco ti bohatší co možná nejvíc. Jedná se o tzv. redistribuční funkci, jejímž účelem je přerozdělování důchodů od bohatších k chudším.

V bloku výpočtů D - F je zkoumán ženatý poplatník se třemi dětmi. Poplatník „D“ s nejnižšími příjmy mohl díky odpočtům na děti uplatnit daňový bonus. Poplatníkovi „E“ a „F“ již vznikla daňová povinnost odčerpávající 6% a 17% z jeho hrubé mzdy. Poplatník „F“ navíc musel odvést i solidární daň. Můžeme tedy vidět zvýhodnění poplatníka s dětmi, oproti bezdětnému. Stav v této oblasti se zdá být uspokojivý, neboť zbytečně nezatěžuje poplatníka s malými příjmy, zato ale s většími náklady spojenými s výchovou tří dětí. Poplatník s dětmi v USA „D“ a „E“ přijímá daňový bonus, který vznikl díky velkorysým odpočtům. Zatímco poplatník „F“ s nadstandardním příjmem neměl na odpočet na děti nárok. Jeho daňová povinnost však dosáhla necelých 13% z hrubého příjmu, což je méně, než by tomu bylo v ČR.

Do výpočtů daně z příjmů v USA jsem nezahrnul sazby jednotlivých států a místních samospráv, které nepatrně navýší daňovou povinnost. Rozhodl jsem se tak z důvodu rozdíl-

nosti sazeb napříč Spojenými státy, kdy není možné zvolit jeden ze států, který bude zastupovat celou zemi.

V případě ostatních daní, které jsem zpracovával jen v teoretické části, najdeme také rozdíly. Stejně jako zdanění fyzických osob je i zdanění právnických osob v ČR lineární, zatímco v USA je sazba progresivní. Dále se jedná o sloučení daně dědické a darovací, která je v ČR nově součástí daně z příjmů, zatímco v USA tvoří samostatnou kapitolu daní majetkových. V případě majetkových daní se liší též stanovení základu daně z nemovitostí, kdy se v České republice vychází z výměry nemovitosti, zatímco ve Spojených státech z její tržní hodnoty. Rozdílně je pojata také univerzální nepřímá daň v ČR reprezentovaná daní z přidané hodnoty, v USA daní z prodeje. Téměř u všech daní vybíraných v USA musíme brát v potaz také jejich členění na federální, státní a lokální, které se v ČR neuplatňuje. Výhodou je možnost konkurence jednotlivých států mezi sebou, nevýhodou je komplikovanost výpočtů pro poplatníka.

Sazby přímých daní jsou nižší v ČR, i když samotné výpočty vycházejí spíše pro USA, což je způsobeno vyššími odpočty. Nepřímé daně, zejména univerzální jsou v ČR podrobeny vyšším sazbám. Tyto hodnoty se odrážejí i ve vývoji složené daňové kvóty, která je v ČR o téměř 10% vyšší než v USA. Obyvatelé ČR jsou tedy podrobena vyšším daním vč. odvodů, než Američané. Ve vývoji americké kvóty jsou zajímavé výraznější výkyvy, kterými se americká vláda snažila nastartovat ekonomiku.

Z komparace daňového mixu můžeme vyzorovat dvojnásobně vyšší příjmy rozpočtu ČR z odvodů, než je tomu v USA. Odhlédneme-li od toho, příjmy ČR tvoří z významné části daně nepřímé a dále také daně přímé, respektive daně z příjmů. Majetkové daně jsou pro ČR netypické. Česká republika se tedy vyznačuje vysokými odvody a oblibou nepřímých daní, které jsou stejné pro všechny a představují stabilní zdroj příjmů. Daňový systém Spojených států je na rozdíl od českého progresivně založený a je plněn převážně daněmi přímými a to hlavně daněmi z příjmů. Své zastoupení zde mají také majetkové daně. Necelou pětinu pak tvoří daně nepřímé.

7 NÁVRH ZMĚN

Příjmy a trpělivost daňových poplatníků nejsou neomezené a tak nelze pouze zvyšovat sazby daní. Tuto problematiku jasně definoval A. Laffer. Právě proto by se měl stát, stejně jako většina podnikatelů, zaměřit spíše na minimalizaci nákladů.

Konkrétně pro daň z příjmů fyzických osob navrhuji zrušení superhrubé mzdy a zavedení progresivní sazby daně, jejíž výpočet je při jasném tabulkovém vymezení sazeb a pásem jednoduchý. Základ daně by díky tomuto kroku nebyl uměle navýšen o odvody zaměstnavatele, tzn., že by se daň stanovila z hrubého příjmu. Sazby daně v pásmech 16, 21 a 24% by v podstatě kolísaly kolem aktuální efektivní sazby 20,1% s tím rozdílem, že chudší, ale pracující poplatníci by byli méně zatíženi daní, zatímco bohatší o něco více. Jak si můžeme všimnout na modelových příkladech, progresivní zdanění v USA nikdy nebralo vyšší část hrubého příjmu poplatníka než lineární zdanění v ČR. Její zavedení by tedy neznamenaloz razantní zvýšení daňové povinnosti pro bohaté poplatníky. Nehledě na to, že bohatší poplatník častěji využije, na rozdíl od chudšího poplatníka, odpočtů, které si však musí zaplatit, například penzijní připojištění a životní pojištění, dary a další. Tímto krokem by se tento rozdíl vykompenzoval.

Na druhou stranu nejsem zastáncem extrémních sazeb pro opravdu bohaté poplatníky, jako je tomu v USA, kde horní sazba činí 39,6%. Tito lidé totiž i tak přináší do rozpočtu více peněz, neboť mají zdaněny vyšší příjmy. Sazbu proto navrhuji ve výše zmíněném rozmezí 16 – 24%. Další výhodou při zavedení progresivního zdanění FO, je možnost zrušení solidárního zvýšení daně pro poplatníky s nejvyššími příjmy, které by nyní bylo obsaženo v již zvýšené sazbě. Tento krok by znovu usnadnil a zpřehlednil výpočet.

Tabulka 15 Návrh sazeb progresivní daně z příjmů FO (Vlastní zpracování)

Zdanitelný zisk (Kč)	Sazba daně
Do 275.000	16%
275.000 – 600.000	44.000 + 21% z částky nad 275.000
Nad 600.000	112.250 + 24% z částky nad 600.000

Tabulka 16 Výpočet daně z příjmů FO svobodného, bezdětného poplatníka „A“, „B“, „C“ po změnách (Vlastní zpracování)

Položka	Částka (Kč), poplatník „A“	Částka (Kč), poplatník „B“	Částka (Kč), poplatník „C“
Roční hrubý příjem	252.000	480.000	1.800.000
Daň před slevami	$(252.000 * 0,16) = 40.320$	$[44.000 + ((480.000 - 275.000) * 0,21)] = 87.050$	$[112.250 + ((1.800.000 - 600.000) * 0,24)] = 400.250$
Slevy (na poplatníka)	24.840		
Výsledná daňová povinnost	15.480	62.210	375.410
Daň v % z hrubého příjmu (stav před změnou)	6,14% (10,24%)	12,96% (14,93%)	20,86% (19,72%)
Celkový příjem státního rozpočtu (stav před změnou) v Kč	453.100 (452.430)		

Tabulka 17 Výpočet daně z příjmů FO ženatého poplatníka se 3 dětmi „D“, „E“, „F“ po změnách (Vlastní zpracování)

Položka	Částka (Kč), poplatník „D“	Částka (Kč), poplatník „E“	Částka (Kč), poplatník „F“
Roční hrubý příjem	252.000	480.000	1.800.000
Daň před slevami	$(252.000 * 0,16) = 40.320$	$[44.000 + ((480.000 - 275.000) * 0,21)] = 87.050$	$[112.250 + ((1.800.000 - 600.000) * 0,24)] = 400.250$
Slevy (na poplatníka)	24.840		

Daň po slevách	15.480	62.210	375.410
Slevy (na děti)	3 * 13.404 = 40.212		
Výsledná daňová povinnost	24.732 (Bonus)	21.998	335.198
Daň v % z hrubého příjmu (stav před změnou)	0% (0%)	4,58% (6,55%)	18,62% (17,49%)
Celkový příjem státního rozpočtu (stav před změnou) v Kč	332.464 (331.794)		

Pomocí výpočtu daně z příjmů FO po mnou navrhnutých změnách jsem dokázal, že jejich zavedení vede ke zjednodušení výpočtů a mírnému zpřehlednění. Zatížení poplatníků s nižšími příjmy kleslo více, nežli narostlo zatížení poplatníků s vyššími příjmy. Sociální situace je tedy lépe zohledněna. Celkové příjmy státního rozpočtu se v tomto případě mírně zvýšily.

Naopak doporučuji ponechat systém nestandardních odpočtů, které motivují poplatníky ke splnění veřejně prospěšných činností, jako darování krve apod. Stejně tak dobře je řešena posloupnost jednotlivých výpočtů, která je všeobecně známá a pro poplatníka výhodná.

Celkově však souhlasím s přesunem od přímých daní k nepřímým, u kterých si každý může zvolit, jestli bude spotřebovávat, nebo ne.

Klíčovou nepřímou daní je pro státní rozpočet ČR daň z přidané hodnoty, která je dle mého názoru dobře členěna na základní a sníženou sazbu, obojí je bohužel nastaveno na vysoké úrovni a řada lidí ji, i když je „skryta“ v ceně, výrazně pociťuje. Mým doporučením je snížit, nebo úplně zrušit daň z přidané hodnoty u základních fyziologických potřeb, kterými jsou jídlo a pití.

Bylo by vhodné zatraktivnit Českou republiku také pro podnikatele a to zejména snížením odvodů, které, jak jsem při analýze zjistil, tvoří téměř polovinu všech příjmů státního rozpočtu. Politici se často snaží přilákat zahraniční investory různými pobídkami ať už formou

dotace, či daňových úlev. Při tomto snažení však zapomínají na již zavedené, malé a střední podniky, které hrají v České republice významnou roli.

Dále navrhuji větší propagaci státem provozovaných interaktivních daňových příznání. Lidé se díky nim mohou relativně rychle a přehledně dozvědět co mohou a co ne a tím efektivněji využívat odpočtů a dalších zvýhodnění. Přejít z tištěných na elektronické formuláře také usnadňuje poplatníkům jejich vyplňování a státu snižuje náklady. Na tomto principu doporučuji upravit i daňové zákony, které budou jasně a stručně formulované. Dále je také nutné vyvarovat se rozrůstání se daňových zákonů. Odstrašujícím příkladem je americký Internal Revenue Code, který má přes 6000 stránek.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo srovnání daňového systému České republiky se systémem Spojených států amerických a na základě tohoto srovnání navrhnout možná opatření pro Český daňový systém. Vzhledem k obsáhlosti tématu jsem se detailněji zaměřil na daň z příjmů fyzických osob.

V teoretické části jsem provedl rešerši literárních pramenů jak českých, tak zahraničních. Po jejich prostudování jsem tyto poznatky přenesl do své práce a objasnil tak základní pojmy z oblasti daní v obecné rovině a dále konkrétně zasazené do českého a amerického daňového systému. Snahou bylo co možná nejpřesněji popsat jednotlivé druhy daní, které jsem vybíral tak, aby párově odpovídaly a mohl jsem je porovnat mezi oběma zeměmi. Největší část práce jsem věnoval dani z příjmů fyzických osob, kterou jsem početnými příklady řešil i v další části.

V praktické části jsem provedl výpočty modelových příkladů experimentálně vybraných poplatníků a také graficky znázornil statistická data zobrazující daňové zatížení a daňový mix obou zemí. V této části jsem vycházel z poznatků získaných z teoretické části.

Analýzou obou částí jsem dospěl k závěru, že daňová zátěž v USA je na nižší úrovni, než v ČR. Systém Spojených států je v oblasti přímých daní progresivně založen, na rozdíl od českého. V obou systémech však najdeme zhruba stejné druhy daní, i když se ne vždy jmenují stejně. Rozpočet České republiky je plněn převážně odvody a nepřímými daněmi. Preferování nepřímých daní před přímými je běžné i v řadě zemí OECD či EU a Česká republika se snaží tomuto trendu přiblížit. Této snaze odpovídá i téměř shodná výše daňové zátěže ČR a průměru OECD. Spojené státy, jako zástupce jiného kontinentu upřednostňují daně přímé a nižší celkovou zátěž. Odlišnosti dále najdeme při stanovení základu daně z nemovitostí, nebo v celkovém vymezení univerzální nepřímé daně, kterou je v ČR DPH a v USA daň z prodeje. Dalším rozdílem je uplatňování daně v USA na třech vládních úrovních, které přispívá k daňové konkurenci mezi státy, například v oblasti daně z prodeje. Na druhou stranu výrazně komplikuje daně v USA.

Faktem jsou nižší sazby přímých daní v ČR, ale vyšší u nepřímých daní.

Na základě těchto poznatků jsem navrhl možné změny, které se týkají obecně daňového systému ČR, čímž byl splněn cíl práce. Návrhy směřovaly k zavedení progresivní daně z příjmů fyzických osob ve spolupráci se zrušením superhrubé mzdy, jako základu daně a

současně solidárního zvýšení daně, které díky progresi nebude třeba. Dále navrhuji také drobné změny DPH a snížení odvodů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BROWNLEE, Elliot W. *Federal taxation in America: a short history*. 2nd ed. New York, NY: Cambridge University Press, 2004, 304 s. ISBN 978-0-521-83665-4.

BURMAN, Leonard E. a Joel SLEMROD. *Taxes in America: what everyone needs to know*. 1st ed. New York: Oxford University Press, c2013, 280 s. ISBN 978-0-19-989026-2.

Customs Duty Information. *U.S. Customs and Border Protection* [online]. c2015 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://www.cbp.gov/travel/international-visitors/kbyg/customs-duty-info>

ČESKO. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004. Po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

DRENKARD, Scott. State and Local Sales Tax Rates in 2014. *Tax Foundation* [online]. March 18, 2014 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://taxfoundation.org/article/state-and-local-sales-tax-rates-2014>

DRENKARD, Scott a Richard BOREAN. Top State Corporate Income Tax Rates in 2014. *Tax Foundation* [online]. April 30, 2014 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://taxfoundation.org/blog/top-state-corporate-income-tax-rates-2014>

EBELING, Ashlea. Where Not To Die In 2014: The Changing Wealth Tax Landscape. *Forbes* [online]. Nov 1, 2013 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.forbes.com/sites/ashleaebeling/2013/11/01/where-not-to-die-in-2014-the-changing-wealth-tax-landscape/>

Excise in the United States (USA). *Economy Watch* [online]. October 13, 2010 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.economywatch.com/tax/united-states/excise.html>

FOX, Stephen C. *Income Tax in the USA* [Kindle® edition]. 1st ed. New Jersey: S F Cardwell, c2014 [cit. 2015-04-02]. ISBN 978-0-9851823-3-5.

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. 4th ed. New York: Worth Publishers, c2013, 700 s. ISBN 978-1-4292-7845-4.

How Property Taxes Work. *The Institute on Taxation and Economic Policy (ITEP)* [online]. August 1, 2011a [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: http://itep.org/itep_reports/2011/08/how-property-taxes-work.php

How Sales and Excise Taxes Work. *The Institute on Taxation and Economic Policy (ITEP)* [online]. July 1, 2011b [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: http://itep.org/itep_reports/2011/07/how-sales-and-excise-taxes-work.php

KEIGHTLEY, Mark P. a Molly F. SHERLOCK. *The Corporate Income Tax System: Overview and Options for Reform* [online]. Washington, D.C.: The Library of Congress, 2014 [cit. 2015-04-24]. Dostupné také z: <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/R42726.pdf>

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.

NERUDOVÁ, Danuše. Daňový systém USA – 1. část. *Daně a právo v praxi* [online]. 2009, roč. 14, č. 9 [cit. 2015-02-10]. ISSN 1211-7293. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d6810v9498-danovy-system-usa-1-cast/?search_query=%24issue%3D1179&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

Revenue statistics 2014. *OECD* [online]. In: OECD Publishing, 2014 [cit. 2015-04-05]. ISSN 1996-3726. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.1787/rev_stats-2014-en-fr

POMERLEAU, Kyle. The High Burden of State and Federal Capital Gains Tax Rates. *Tax Foundation* [online]. February 11, 2014 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://taxfoundation.org/article/high-burden-state-and-federal-capital-gains-tax-rates>

SHERLOCK, Molly F. a Donald J. MARPLES. *Overview of the Federal Tax System* [online]. Washington, D.C.: The Library of Congress, 2014 [cit. 2015-03-23]. Dostupné také z: <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/RL32808.pdf>

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru*. 6. aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde Praha, 2013, 386 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, Marta, Gabriela KUKALOVÁ a Lukáš MORAVEC. *Daňová soustava*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014, 155 s. ISBN 978-80-213-2451-0.

Tax Topics - Topic 409 Capital Gains and Losses. *Internal Revenue Service* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.irs.gov/taxtopics/tc409.html>

United States Sales Tax Site: Inroduction. *United States Sales Tax Site* [online]. Last updated on 26th October 2012 [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: http://www.usa-sales-use-tax-e-commerce.com/Intro_sales.asp

VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2013, 427 s. ISBN 978-80-7478-388-3.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

VON POHLMANN, Jennifer. Property Tax Rates Highest for Homeowners Who Have Owned Between Five and 15 Years, Own High-End or Low-End Homes. *RealtyTrac* [online]. Mar 2, 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.realtytrac.com/news/home-prices-and-sales/property-tax-rates-highest-for-homeowners-who-have-owned-between-five-and-15-years-own-high-end-or-low-end-homes/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZD	Dílčí základ daně
EU	Evropská unie
Kč	Koruna česká
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
USA	Spojené státy americké
USD	Americký dolar
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o daních z příjmů.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Vývoj daňové kvóty ČR, USA a průměru zemí OECD v % (OECD, 2014).....</i>	<i>44</i>
<i>Obrázek 2 Struktura daňových příjmů státního rozpočtu ČR v roce 2012 (OECD, 2014).....</i>	<i>45</i>
<i>Obrázek 3 Struktura daňových příjmů všech rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014).....</i>	<i>46</i>
<i>Obrázek 4 Struktura daňových příjmů federálního rozpočtu USA v roce 2012 (OECD, 2014) .....</i>	<i>47</i>
<i>Obrázek 5 Struktura daňových příjmů státních rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014).....</i>	<i>48</i>
<i>Obrázek 6 Struktura daňových příjmů lokálních rozpočtů USA v roce 2012 (OECD, 2014).....</i>	<i>49</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Schéma výpočtu daňové povinnosti fyzických osob (Vančurová a Láchová, 2014, s. 209 a 225) .....</i>	19
<i>Tabulka 2 Schéma stanovení základu daně a výpočtu daňové povinnosti právnických osob (Vančurová a Láchová, 2014, s. 94 a 137) .....</i>	22
<i>Tabulka 3 Výpočet federální daně z příjmů fyzických osob (Fox, c2014) .....</i>	27
<i>Tabulka 4 Výše standardních odpočtů pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014) .....</i>	29
<i>Tabulka 5 Sazby federální daně pro manžele, podávající daňové přiznání společně pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014) .....</i>	29
<i>Tabulka 6 Sazby federální daně pro svobodné, příp. ženaté, podávající daňové přiznání samostatně pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014) .....</i>	30
<i>Tabulka 7 Sazby federální daně pro hlavy domácnosti pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014) .....</i>	30
<i>Tabulka 8 Sazby federální daně ze zisku firem pro rok 2014 (Sherlock a Marples, 2014) .....</i>	31
<i>Tabulka 9 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „A“ (Vlastní zpracování) .....</i>	37
<i>Tabulka 10 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „B“ (Vlastní zpracování) .....</i>	38
<i>Tabulka 11 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „C“ (Vlastní zpracování) .....</i>	39
<i>Tabulka 12 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „D“ (Vlastní zpracování) .....</i>	40
<i>Tabulka 13 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „E“ (Vlastní zpracování) .....</i>	41
<i>Tabulka 14 Výpočet daně z příjmů FO poplatníka „F“ (Vlastní zpracování) .....</i>	42
<i>Tabulka 15 Návrh sazeb progresivní daně z příjmů FO (Vlastní zpracování) .....</i>	52
<i>Tabulka 16 Výpočet daně z příjmů FO svobodného, bezdětného poplatníka „A“, „B“, „C“ po změnách (Vlastní zpracování) .....</i>	53
<i>Tabulka 17 Výpočet daně z příjmů FO ženatého poplatníka se 3 dětmi „D“, „E“, „F“ po změnách (Vlastní zpracování) .....</i>	53